

పుసవట్టి కృష్ణ రామ్మి

రూమ్మవి వర్షం వచ్చిస్తే కళ్ళం వినిదం
చింది. పొలికేళ్ళ సై లావర్సీన్ శంకరం పంచుడు
వడ్డ సై కేలు భుజాన్ని వేసుకొని గజగణ వాలు
గడుగులు వేసి ఏటిగట్టున జివ్విచెట్టుకింద వెంపు
చేసుకొని నిలుచొన్నాడు.

లాజాగా వచ్చిన వానజల్లు టవలన నాలుగు
చిమకులు రాత్రి వెళ్లిపోయింది.

రికటి కన్నుచింపుకొన్నా ధారి కానరావటం
లేదు ఆకాశం నల్లని మేఘాలలో మనీ పూసు
కొంది. జాన్నాకు మీదనుండి నీటిబొట్టు వెల్లి
మీద పడులోన్నాయి. ధలు తెగిరిపోయేలా ఉరిమిన
కబ్బానికి శంకరం గుండెలు చేత్తో గట్టిగా
అదిమి వట్టుకొన్నాడు.

“నాపాలిట టొంపలా యీ సైకి లోకటి
దావరించింది. గాలున్నంతవరకూ విమానంలా
మోసుకొచ్చింది. యిప్పుడు దీన్ని మొయ్యలేక
దస్తున్నాను” అనుకొన్నాడు.

ధారి తెన్నూ తెలియని అడవిలో చిక్కుకొన్నాడు.
కాస్త మట్టుదారి అయితే మట్టుకు రోడ్డు—

కాలిబాట సైకిలు గున్నగా జారుకొంటూ వరు గెత్తవలసిన మార్గం ఒదులుకొన్నాడు. అగవట్టు వడవలసిన అగత్యం ఉండగా బుద్ధి గడ్డి తినకేం చేస్తుంది ?

ఏటిదిక్కున మెరిసింది.

“నిరత్యే లేదు ఏరుదాటి వెళ్లిపోవచ్చు అవతలి గట్టు చేరుకొని ప్రయత్నిస్తే ఏదేనా పూరు కని పించదా ! కనీసం వశువులపాక దొరికినా తల దారుకోవచ్చునే ! ఉప్పెన నుండి బయటపడితే తరువాత మానుకొందాం ఇక్కడ నిలుచుంటే ఏం లాభం !” అని శంకరం సైకిలు యాద్యు కొంటూ ఏటిగట్టు దిగేడు.

సైకిలు బరువుకి కాళ్ళ యిసుకలో కూరుకు పోరున్నాయి ఉరుములు, మెరుపులు, గంజీరంగా అల్లకొన్న పాదలు, చెట్లు, అలసిన శంకరం ప్రాణానికి భయాన్ని ముడివేస్తోన్నాయి

కట్టుకొన్న భాగ్య కాళ్ళా వేళ్ళా పడి బ్రతిమా లింది పిల్లిచిచ్చిన మావ ఒక్కరోజు ఉండి వెళ్ళ మన్నాడు ఎలా ఉంటాడు ! తను వెళదా మను కొన్నాడు—వెళదా మనుకొన్నప్పుడు ఉండమనడానికి వాళ్ళకేం పాక్కుంది ?

“ముసలాయన అంత మరీ నీచంగా గడ్డం వట్టుకొని అగనుంటాడేం! నేను వెళతానంటే వరే వెళ్లిరా నాయనా ! అనవలసింది పోయి ఏవిలా అవకకునం ! వచ్చి ‘బూట్స్’—వీళ్ళ ఉసురే తగి లింది లేకపోతే యీ ఉపద్రవం ఏమిటి ? దారి తప్పి పోవటం ఏమిటి ? దీన్ని మోసుకొని ఎక్కడికి తగులబట్టా ? ఉరుములకు పొద్దూ వద్దూ లేదు పీడుగులు పడి ఎందరు చావలేదు ఎన్ని కడలు వినలేదు కొంపదీసి ఒక పీడుగు నాపిద పడితే ‘ మసే ! ఒక్క పాకోతో మాడి బొగ్గయిపోతాను !’ శంకరం ఒళ్ళ జలదరించింది.

ప్రాణాలను అరచేతిలో పెట్టుకొని వరుగు వడకగా ఆ పీకట్లో దారికేసం తడుముకొంటూ ఒక ఫర్మాగు దూరం వెళ్ళాడు.

ఈసారి పెద్ద జల్లే వచ్చింది. ఛాపిరి టీసుకో నివ్వకుండా నాలుగు దెసలనుండి వర్షం దిమ్మ దిరగా బాతోంది బట్టలన్నీ తడసిపోయి నీరు గారుతోన్న ఖాతరు చెయ్యడంలేదు ఒకవంక చలి రెండోవంక భయం. రెండూ కలిసి శంకరం గుండెల్ని దొలిచేస్తున్నాయి.

ఆకాశంలో జీగలన మెరుపు మెరిసింది శంకరం కళ్ళ గట్టిగా మూసుకొన్నాడు—మేఘాల గర్జన తప్ప ఎక్కడా పీడుగు పడినట్టు లేదు. కళ్ళ విప్పి చూసేడు జల్లు కాస్త తెరచిచ్చింది. ఎదురుగా చిన్న గుడ్డిదీపం కంటి కాసింది.

చెల్ల మధ్యనుండి మనక మనకగా కనిపిస్తోంది అంత స్పష్టంగా లేకపోయినా శంకరానికి ఆ దివ్య వైకుంఠమై తోచింది వెలుగు వస్తోన్న దిక్కుగా గాలి వలిపిలో యీదుకొంటూ అనన్య పడుతూ వెళ్ళాడు. కొంతదూరం వెళ్ళింతరువాత ఆ దీపం విడిపోతూ రెండు మూడు దీపాల్లా కనిపించింది. ఆరిపోయి మళ్ళా వెలిగింది. శంకరం నిలుచొని నిదానంగా పరిశీలించేడు. అనుమానంగానే ఉంది అయినా రైర్యం చిక్కబట్టుకొని ముందుకే

వెళ్ళాడు. వెళుతోన్నకొద్దీ దీపం అత ననుకొ న్నట్టు మరీ చిన్నదైపోలేదు. కాస్త కాస్తంత పెరిగి పెద్దదైన ఎలక్ట్రిక్ లైటు కాంతి కిరణాలను విరజిముతూ కనిపించింది

ఈ అడవిలో కూడా ప్రభుత్వం విద్యుత్తు సప్లయ చేసినందుకు కాస్త గర్వపడ్డాడు గేటు దగ్గరకు చేరుకొన్నాడు అడపాడపా ఆకాశం మెరు పోస్తూ, వానజల్లు కొట్టడంలేదు. గేటుదాటి ఆవరణలో ప్రవేశించడంతోనే మనసు కుదుట పడింది నవీన వద్దలితో కట్టుకొన్న ఒంగళా, బంగళా చుట్టూ మూడడుగులు ఎత్తున ప్రహారీ గోడ, ఆవరణలో చక్కని పూలమొక్కలు, పోక్కికే అనుకొని ఒకవంక మాలతీ లత — రెండోవంక నైట్ క్లీన్. రెండూ విరబూసినట్టున్నాయి. గుమ్మని పరిమళాలు విరజిముతూ, శంకరాన్ని ఆహ్వా నిస్తున్నాయి సైకిలు పోక్కికో స్థంభానికి అనిచి తడవిన బట్టలు పిండుకొంటూ వరండావైపు వెళ్ళాడు గుమ్మానికి కట్టిన అందమైన లతలతో కూడుకొన్న సిల్కు కర్డెన్ గాలికి విలవిల్లాడు తోంది అక్కడ నవ్విని ట్యూబులైటు వెస్సెలలా కాంతిని వెదజల్లుతోంది లేత గులాబీరంగు ఫ్రాక్ తోడుకొని గులాబీలూ, మల్లెలు, నింపుకొన్న చిన్న పూలనజ్జతో విరుసపు నవ్వుతూ ఆరేడేళ్ల పాప వరండాలో తనను పిలుస్తోన్నట్టుగా కనిపించింది.

“పాపా” అని పిలచేడు శంకరం. పాప వలకలేదు, నవ్వుడం అప్పు నవ్వుతోన్న ప్షుడు పలువరసన ముత్యల్లా వెలుగుతోంది బుగ్గలు టమోలా పండులా పోట్లలు పడి ముద్దొస్తున్నాయి.

“పాపా—మీ నాన్నగారు లేరూ ?” పాప ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకొంటూ గుమ్మానికి ఉండే సిల్కు కర్డెన్తో నుండి గదిలోకి అదృశ్యం అయి పోయింది

“వెళ్లి వాళ్ళ నాన్నను పిలుచుకొస్తుంది చిన్న పిల్ల నీగొవడులోంది” అనుకొన్నాడు శంకరం.

“ఇలాంటి ప్రదేశంలో ఇల్లు కట్టుకొని ఏకాంతంగా ఉంటూ వీళ్ళ కుక్కను పెంచుకోక పోవడం ఆశ్చర్యంగా ఉంది ఈవాళ కాస్త తనను తలదాచుకోనిస్తే వీళ్ళకు ఎక్కడైనా సంపాదించి మంచి డాగ్ని ప్రజలు చేయాలి. బెంగుళూరు నుంచి ఆల్పేషియన్లు ప్రకాశరావు పంపిస్తానన్నాడు. ఇంటికి వెళ్ళగానే ఉత్తరం రాసి రప్పించాలి ....

పాప చెప్పినట్టు లేదు . . ఎవరూ మాట్లాడు తోన్న అతికిడి వినిపించడంలేదు ఏళ్లంత ప్రకాం తంగా ఉన్నారా ! ....

పాప చెప్పడం మరిచిపోయిందా ? ... చిన్న పిల్లకు మాటలు రావేమో ? లేక వాళ్ళ నాన్న యింట్లో లేరా అడవాళ్ళ భయపడుతోన్నారా ? ఛ—ఛ—యింత ధైర్యంగా రలుపులన్నీ తెరచు కొని కూర్చునేవాళ్ళకు భయమేమిటి ? రైంమని పిస్తోన్న గాలికి తడవిన బట్టలు మంచు ముక్కలా ఒంటిని కరచేస్తున్నాయి సిల్కు కర్డెన్ వద్దకు వెళ్లి తోవకు తొంగిచూసేడు. అందమైన ఫర్నిచర్ తో డ్రాయింగ్ రూము ఫేసనబుల్ గా అమర్చ

బడి కమ్మల కింపుగా ఉంది. సోఫాలో ఒకాయన కళ్ళజోడు పెట్టుకొని పుస్తకం చదువుకొంటున్నాడు. జాత్తు నెరసిపోయి తెల్లగా పట్టులా ఉంది. శంకరం నిశ్చల్లాన్ని భరించలేకపోయాడు. చరికి ఒలుకుతోన్న గొంతుకతో,

“ఏమండీ !” అని మెల్లిగా పిలిచేడు. జవాబు లేదు. కొంచం రెట్టించిన గొంతుకతో, “ఏమండీ !”

ఆయన చదువుతోన్న పుస్తకంలో నుండి తల్లి శంకరంవైపు చూసేరు పుస్తకం ముడిచి కళ్ళ జోడు చేత్తో పట్టుకొని శంకరం వద్దకు వచ్చి, “ఎవరు కావాలి ?” శంకరానికి జవాబు తోచ లేదు గుడ్లప్పగించి ఆయనవైపు చూసేడు

“అయ్యో తడిచిపోయినట్టున్నారే ! రండి, రండి” అని తన జవాబుకేసం ఎదురు చూడకుండానే గబగడా ప్రక్క గదిలోకి వెళ్లి యిస్రీ చేసిన పంప, తువ్వలు తీసుకోచ్చారు

“ముందా తువ్వలుతో శుభ్రంగా ఒళ్ళ తుడుచుకొని ఆ పొడిపంచ లుంగీ వేసుకోండి లేక లేకపోతే జలుబు వస్తుంది” అని శంకరం బుజు తడుతూ చేతిలో పెట్టేరు

శంకరం అనుమానించలేదు వెంటనే వరం డాలోకి వెళ్లి, తువ్వలుతో చక్కగా తలంతా తుడుచుకొని పంచ లుంగీ పోసుకుని, తడిబట్టలు పిండి, మాలతీ లత చెంతను వేలాడుతోన్న దండం మీద ఆరబెట్టుకొని తిరిగి గదిలో అడుగు పెట్టే సరికి ముసలాయన వంకీకి తగిలించిన స్పేక్ పర్పుతో సిద్ధంగా నిలుచొని తనకోసం ఎదురు చూస్తున్నారా.

“అట్టే అభ్యుద్ధేదంకీ ! ఎందుకూ ...” అని శంకరం మొగమూట, పడ్డాడు

“తాడుక్కొండిసార్ ! లేకపోతే చలితో చస్తారు” అని చునుపుగా స్పేక్ పర్పు తీసి మీదకు విసిరేడు. శంకరం పిగ్గుతో తల వంచకొని తోడు కున్నాడు తనకోసం ప్రత్యేకం ఆర్డర్ చేసి కట్టించి నట్టు సరిగ్గా సరిపోయి లైటుగా ఒంటిని పట్టి కాస్త వెచ్చదనాన్నిచ్చింది

“దారి తప్పిపోయాను పైగా సైకిలు పంచ రైపోయింది. గాలివానలా యీ ఉప్పెన మీరు దేవుళ్ళా నన్ను రక్షించారు తిరిగి వెళ్లిపోదా మను కున్నాను అమ్మాయి వరండాలో కనిపించింది .... పాప బలే తమాషా చేసింది. అట్టే కనిపించి అలా తుర్రుమని తుర్రుపిట్టలా ఉడాయించింది. మీ చిన్నమ్మాయా ?”

“మా చిన్నమ్మాయిని మీ రెప్పుడు చూసేరు ! అనలదీ వేళప్పుడు వరండాలో నిలువోదే ! అదిగో ! అమ్మాయీ ! అద్దం, దువ్వెన తీసుకోవచ్చా ?” అన్నాడు

శంకరం వెనుకవక్కు గది తెర తొలగించు కొంటూ ఒక చక్కని, వడవోరేళ్ళ వడుచు కళ్ళ మెరిసిపోయేలా జీగేలమంటూ అద్దం దువ్వెన తీసుకొచ్చి శంకరానికి ఎదురుగా నిలుచొంది. ఆ లావణ్యం, ముట్టుకొంటే పాలు గారిపోయే ఆమె బుగ్గలు, విశాలమైన కళ్ళూ, నాజాకైన (45-వ పేజీచూడండి)

ముక్కా, అజంతా శిల్పంలా శరీరం నిండా ఒంపులు, గుండ్రటి బుజాలు, దీర్ఘమైన చేతులు, నూలబీరంగు అరవెయ్యి, చేతికి సన్నని వేళ్లు, వేళ్లను పాలివేసిన గోళ్లు, అరవేతిలో అద్దం, దంతపు దువ్వెన—శంకరం స్తంభించిపోయి కన్నార్పి కుండా చూస్తోన్నాడు.

“మా చిన్నమ్మాయి, పార్వతి. ఇక్కడ ఉండే దల్లా మే మిద్దరమే వంటవాడు పీకటి పడక ముందే వంటంలా సిద్దంచేసి వెళ్లిపోతాడు. ఉదయం మళ్ళీ కాఫీ వేళకుగాని రాడు.. తల కాస్తా దువ్వెనకోండి” అని ఆయన హెచ్చరించేసేడు.

“విచిత్రంగా ఉంది. ఇందాక చూసిన పాప ఎవరు? ఇద్దరే ఉన్నామంటాడేమిటి?”

“అందమైన మీ ముఖారవిందంమీద ఆ పిచ్చుక గూడు కాస్త సరిచేసుకోవాలా! చూడ్డానికి చాలా భయానకంగా ఉంది.. నూనె తీసుకు రమ్మంటారా?” మళ్ళీని శృతిలో అడిగిందిపార్వతి.

“వద్దులేండి!” అంటూ ఆమె చేతి అద్దం తీసుకొని అందులో తన ప్రతిబింబము చూసు కొంటూ దువ్వెనతో చెదరిన జాత్తు సరిచేసికొన్నాడు.

“కాస్త వేడివేడి టీ తీసుకోండి ఒంటికి మంచిది” అంటూ పార్వతి ఎప్పుడు వెళ్లి తీసు కొచ్చిందో సిద్దంగా నిలుచుంది. కప్పుతో పోసిన టీ అనిరి పాగాలు చిమ్ముతోంది. వేళగాని వేళ తను వర్షంలో తడిచినస్తానని పిళ్లకు ముందుగానే తెలుసా? టీ కాచి తనకోసం సిద్దంగా ఎదురు చూస్తోన్నట్టు కనిపిస్తోంది. ఆయనవైపు చూసేడు ముడతలునడ్డ ముఖంలో మందహాసం తోణికిన లాడుతోంది.

“తీసుకోండి” అన్నట్టు కనుబొమలు ఎగుర వేస్తూ సాంకేతికంగా తెలియజేసేడు.

పార్వతి క్రేజ్లో నుంచి ‘టీ’ తీసుకొని శంక రానికి దగ్గరగా వచ్చింది.

ఆమె చేతినుండి టీతో నింపబడ్డ కప్పు, దాని కింద సానర్ని, రెండు చేతులూ ఎత్తి అందు కొన్నాడు. పార్వతి అందిస్తోన్నప్పుడు చేతి వేళ్లు దూరంగా పెట్టుకోలేదు ఆ సుసుమెత్తని వేళ్లను లాకుతూ, హాకుతూ నాట్యం చేస్తోన్న కప్పుని సానర్లోంచి దొర్లిపోకుండా కాసుకొంటూ ముందున్న పేటెలుమీద పెట్టుకొన్నాడు.

శంకరం తొట్టుపాటు చూసి పార్వతి గళు క్క్కున నవ్వబొయి పక్కనే కూర్చోన్న నాన్నను చూసి నవ్వుని మింగిస్తూ ఆపుకొంది.

“నే వచ్చినప్పుడు నజ్జనిండా పువ్వులు పట్టు కొని గుమ్మంలో నిలుచొన్న పాపేదీ?” శంకరం వేసిన ప్రశ్న వాళ్ల కర్ణమై నట్టు లేదు.

తండ్రి కూతుళ్లు ఒకరి మొఖాల ఒకరు చూసుకొన్నారు.

“పాపంకీ! గులాబీరంగు పువ్వుల గోను వేసు కొంది. నన్ను వరండాలో చూసి ఆ కర్జెన్ తొంగింది, తుగ్రుమని యీ హాలోకి పరువెత్తింది. అప్పుడు మీరు యిక్కడేగా చదువుకొంటూ కూర్చోన్నారు.”

ముసలాయన చాలా అట్టహాసం చేసేడు. ఎంత హాసం అంటే ఆ నవ్వు శంకరం గట్టిగా కప్పు, సానరు చేతో అదిమి పట్టుకొకపోయినట్టు యితే యీసరికి గదినిండా వాటి పెంకులు

దారి తప్పినా మాట తప్పినా

(17-వ పేజీ తరువాయి)

దొర్లుతూ ఉండాలింది. అలా నవ్వుతున్నవాడల్లా చూస్తుండగానే ముఖంలో నవ్వు మాయ మైపోయి—విచారనూచకంగా పెట్టి,

“వర్షంలో తడవలాన్ని కాస్త వైత్యం చేసు వుంటుంది. అంటేగాని మా పెద్దమ్మాయి సుంద రమ్మ, దాని పాప ఉష చనిపోయిం తర్వాత నా యింట్లో చిన్నపిల్లలు తిరగడం, ఆ ముద్దు ముచ్చటా అన్నీ కరువై పోయినాయి—పోసి ఇదై నా పెళ్లి చేసుకొని అలోటు భర్తీచేసి ముచ్చట తీరు స్తుందేమా అంటే నాకు పెళ్ళి వద్దని గోల పెడుతోంది ఏమిటో—

“పోనీ నాన్నా! పెద్దవాడి వచ్చుతోన్నకొద్దీ నీకు చాదస్తం ఎక్కువై పోతోంది. ఎక్కడ ఎలా మాట్లాడాలో తెలిదు” అని పార్వతి కోపంగా లేచి వెళ్లిపోయింది.

శంకరాని కేసీ అంతపట్టుటంటేడు. పార్వతి వెళ్లిపోతున్నప్పుడు ఆమె కాళ్లవైపు పరిశీలనగా చూసేడు సరిగ్గానే ఉన్నాయి. ఎంతో సుకుమారంగా, కుదురుగా వచ్చని ఛాయతో మిలమిల మెరుస్తోన్నాయి ముసలాయన పాదాలవైపు చూసేడు సవ్యంగానే ఉన్నాయి. అప్పట్టు యిందాక ఆ పాప పాదాలవైపు చూశ్లేడు. అవి తప్పకుండా వెనక్కు తిరిగి ఉండి ఉండాలి గుర్తు లేదు ఈయనతో మీ పాప దెయ్యం అయి తిరుగుతోందని చెబితే నొవ్వుకొంటాడు. పాపం కూతురూ, పిల్ల — ఎలా చనిపోయారో? అడిగితే! ఛ—పెద్దమనిషికి అవన్నీ జ్ఞాపకంచేసి యిప్పటికే మనస్సు నొప్పించాను. ఏదేనా టాపిక్ మారుస్తే మంచిది. పార్వతి తిరిగిస్తుందో రాదో? ఎక్కడకు వెళ్లిపోయింది? అవసరంగా పార్వతి కూడా మనస్సు కప్పి పెట్టుకొంది.

“పాపం పార్వతిని” శంకరం సన్నగా గొణిగాడు.

“దానికి కోపం ఎప్పుడూ ముక్కుమీ దుంటుంది చూడండి! ఒక్క నిమిషంలో నాన్నా! అనుకొంటూ నవ్వుతూ నా తల్లి తిరిగిస్తుంది” అన్నాడు చేతి రుమాలుతో కళ్ల నత్తుకొని కళ్లజోడు పెట్టు కుంటూ.

“నే నెవర్నో ఏమిటో నా విషయం ఏమీ తెలుసు కోకుండానే నన్నంత అభిమానిస్తున్నందుకు మీకు కృతజ్ఞత ఎలా చెప్పాలో అర్థం కావటంలేదు.”

“చూడండి! మిమ్మల్ని గురించి నాకేవిధమైన అనుమానంలేదు. అసలు నే నెవర్నీ ద్వేషించలేను. హత్యలు, దొంగతనాలు, దోపిళ్ళా చెయ్యగలరనే నమ్మకం మిమ్మల్ని చూడగా నాకు కలగటం లేదు అలాగే నా విషయంలో కూడా మీకేమీ అను మానం అక్కల్లేదు. ఇది నా స్వంత యిల్లు దీని చుట్టూ వందేకరాల పొలం, పొలానికి ఎగువ పని వాళ్ల కొంపలు, పశువులదొడ్లా, అంతకంటే ఒకర్ని గురించి ఒకరు తెలుసుకో నవసరంలేదు. రోజుల తరబడి తెలుసుకోవడాలు — హృదయాన్ని విప్పి చించేసి మూటలు కట్టుకు కూర్చోవడాలు

అంటే నాకు సరిపడదు మీరు వర్షంలో తడిసి ముద్ద యొగ్గారు. మీకు కాస్త ఆతిథ్యం యివ్వటం నా విధి అంతకుతప్ప మీ పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, గోత్రనామాలలో చెప్పమని, జీతం ఎంతని, రాబడి ఎన్ని అంకెలమీద నడుస్తోందని ప్రశ్నలువేసి వేధించుకు తినదలుచుకోలేదు “జైట పీకటి — యీ రాత్రికి యింత హాయిగాలిని, పడుకొని విశ్రాంతి తీసుకొని ఉదయాన్నే మీ పనులు మీరు చూసుకోండి” అన్నాడు. పార్వతి వచ్చి చిరునవ్వుతో నాన్న పక్కనే కుర్చీలో కూర్చొంటూ,

“తొమ్మిదయింది” అని వాచీ ఆయన కళ్ల ముందు పెట్టి చూపించింది.

“అన్నట్టు సరిగ్గా తొమ్మిది గంటలకు నేను నిద్దరపోవాలి మళ్ళీ ఉదయం నాలుగంటలకు లేస్తాను ఈతోగా ప్రళయం వచ్చినా, ప్రపంచ యుద్ధం జరిగినా లేచేది లేదు టయిము ప్రకారం ఎప్పు డేది చెయ్యాలో అది చెయ్యడం నా కల వాటు అలా అని అందర్నీ నన్ను ఫాలో అవమనే మనస్తత్వం కాదు. పార్వతి మీకు సుష్టుగా ఆవ కాదు, పెరుగు వేసి భోజనం పెడుతుంది బహుశా ఆమ్లెట్ కూడా, ఏం పార్వతి! అవి తిని నడు కోండి గుడ్ నైట్. గుడ్ నైట్ తల్లీ! —” అని ఎదురుచూడకుండా ఆయన గదిలోకి వెళ్లి పోయారు ఆ ప్రపరన్నకి శంకరం నోదొదిలి చూస్తూ నిలుచున్నాడు ఎదురుగా పార్వతి నవ్వుతూ కనిపించేసరికి సిగ్గు పడిపోయాడు పార్వతిలో వివిధంగా ప్రసానించాలో ఉపాధాతంచవిక్రందలేదు.

“అన్నీ సిద్దంగా ఉన్నాయి ఇప్పుడే భోజనం చేస్తారా! కాస్త అగి తింటారా? మీ యిష్టం.”

“మీ యిష్టం” అన్నాడు శంకరం ఆమె లాలి త్యాన్ని జారేసుకొంటూ.

“బాగుందండోయ్ భోజనం చేసేది మీరా నేనా? నా భోజనం ఎప్పుడో అయిపోయింది. భోజనం రండి తల్లీ అని వంటవాడు అనగానే ఒక్క గంటలో వెళ్లి సేవిలు ముందు కూర్చొంటాను. అదీ నా పద్ధతి.”

“అవుతే ఆకలేస్తోంది వదండి” అంటూ శంకరం లేచేడు. పార్వతి దారి చూపిస్తూ భోజ నాల గదివైపు నడచింది శంకరం ఆమె ననుస రించాడు. ఇంటిలో ప్రతి వస్త్రవా ఎంతో సున్ని తంగా, పొందిగ్గా ఎక్కడుండవలసిన వస్తువు అక్క డుండి, వాళ్ల సంస్కారాన్ని మనసుకి హత్తుకొనేలా చేస్తున్నాయి శంకరానికి ఇంద్రభవనంలో వివా రిస్తోన్నట్టుంది

“ఇల్లా ఒక్కలా శుచిగా వుంటే మనసు కూడా నిర్మలంగా ఉంటుంది పార్వతి ఒడతో నన్నజాజి పూలు ఎంత అందంగా ఉన్నాయి ఆ జడ పొడుగ్గా నల్లని కాలుకలా ఉండి మిలమిలా మెరుస్తోంది. జడ విప్పి పట్టులా ఉన్న కేశాలతో తన ముఖం, శరీరం దాచుకోవా లనిపిస్తుంది

“రండి, కూర్చోండి” అన్నది పార్వతి.

శంకరం కుర్చీలో కూర్చోన్నాడు. మాటలు దొరకటంలేదు. పార్వతి అతని కెదురుగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చొని వెండిపల్లెంలో అన్నం వడ్డిం చింది. తెల్లని బల్లమీద వెండి కంచంలో బువ్వు మల్లెమ్మొల్తా విచ్చుకొంది. వేతిగిన్నె చేతి కందిం

దారితప్పినా మాటతప్పినా

చింది ముప్పుగుండ చెప్పుతో అప్పమీద వేసింది. వంగి అవకాయ పళ్లెంలో వడ్డిస్తోన్నప్పుడు ఆమె జడతో తురుముకొన్న పువ్వులు అతని ముక్కుని రాసుకొన్నాయి. శంకరం ముగ్ధుడైపోయాడు. బన్న తరించిపోయింది.

“గాజా ప్లేట్స్ ఆప్లెట్ వేడివేడిగా ఉంది పార్వతి స్వయంగా తయారు చేసేదా ? చాలా తమాషాగా ఉండే ఫలానా వంటకం నీకు పెడు తుందని ఆయన దివ్యదృష్టితో చూసి చెప్పినట్లు చెప్పాడే అట్లా చేసుకోవడం కూడా నేర్పినేమో?” అనుకున్నాడు శంకరం.

పార్వతి ఎదురుగా కూర్చోని శంకరాన్ని చూస్తోంది. దొండవండులా ఉన్న ఆమె పెదాల పైన చిరువపు నిర్మలంగా ప్రకాశిస్తోంది విచ్చుకొన్న బొగడపువ్వులా, పారిజాతలా, మల్లెపువ్వులా మెరిసిపోతోంది. “ఒక్కసారి పూదయానికి హత్తుకోనే భాగ్యం తనకు కలుగుతే ఎంత బావుణ్ణు!” అనుకున్నాడు శంకరం.

పార్వతి వేళ్లతో టేబిలమీద వట్టినే మూగ ణ్ణకు లిసి కడుతోంది.

“మీరేం చదువుకొన్నారా ? పార్వతి జవాబు చెప్పలేదు. ఏం చదువుకొంటేనే? అన్నట్లు చూసింది. “చా—ఏం ప్రశ్న ! విజ్ఞానం, నాగరికత అన్నీ కుూర్చీదించినట్లు ఆమె కనిపిస్తోంటే డిగ్రీలతో ఆమె సంస్కారాన్ని కొలవటమా ! యింత లీత వయస్సులో కూడా ఎంత సహనం! సిగ్గు వడిపోయి ముడుచుకొని దూరంగా పారిపోవటం లేదే ! నమలిపురి పట్టణా పురి విప్పుకొని సీంహా నవంపేద కూర్చోన్నట్లు ఎదురుగా రోజ్ ఫుడ్ కుర్చీలో కూర్చోందే”

వద్దంటున్నా వినక మళ్ళా కంచంలో అన్నం వడ్డించి, చిక్కని పెరుగు వేసింది తృప్తిగా భోజనం చేసేవరకూ చెంత కూర్చోని చేతులు తుడుచుకొనేందుకు తువ్వా లందించింది శంకరం చేతులు తుడుచుకొంటూ “మీరింత వేగం పెళ్లి చేసుకోరా ?”

“నీ ? మీకు చేసుకొందామనిపిస్తుందా ?” పార్వతి నవ్వుకొంటూ వెళ్లిపోయింది. శంకరానికి పోకో తగిలినట్లుంది.

నే నెవర్నో కనీసం నాకు పెళ్లయిందే లేదో అన్న ఆలోచన లేకుండా ఏమిటలా అడుగుతుంది ?” భోజనాలగది వదలి హాల్లో అడుగు పెట్టే వరికి పార్వతి వక్కపాడితో సిద్ధంగా సోఫాలో కూర్చోనుంది.

“ముక్కూ మొఖం ఎరుగని నన్ను పార్వతి ఎందుకింత ఆదరణతో చూస్తోంది? ఏమిటి? అవిడ ఉద్దేశం ! అదేదో తేలుకోవాలి”

“నేను ఊర — అంటే నన్ను చేసుకోవడానికి ముఖంగా ఉన్నారా ?” అంటూ ఆమె చేతి లోంచి వక్కపాడి తీసుకొని వోట్లో వేసుకొన్నాడు “ఏమిటి చేసుకొనేది ? దువ్వంతుడూ, శకుం తలా వ్యవహారంలా ఉంది మీ మానాన మీరు దులుపు కొని వెళ్లిపోతే ఏడు ఘడియల్లో ఉండా, ఉండా అంటూ మా నాన్నగారు మనవడితో అడు గోవాలి?” అంటూ సోఫాలోనుంచి లేచి శంకరం కుర్చీ వద్దకు వచ్చి అతనివద్ద నిలుచొంది.

శంకరాని కడేవిట్ అర్థంకాలేదు. ఆమె కళ్ళ

వైపు అమాయకంగా చూసేడు తన షర్టుమీద పాకురుతోన్న గొంగళిపురుగు గోళ్లతో వట్టుకొని కిటికీవైపు చరచరా నడచివెళ్లి కిటికీ తెరచి చీకట్లోకి విసిరింది. తిరిగి నవ్వుకొంటూ వచ్చి శంకరంవద్ద నిలుచొంది

“మనస్పాక్షిగా చెబుతున్నాను” అన్నాడు శంకరం “మనస్సుకి కోర్టులూ, సాక్షాత్తులూ, పురో హేతులు అక్కర్లేదా ? రండి అలసిపోయినట్లున్నారూ కాస్త విశ్రాంతి తీసుకొందురుగాని” అని బెడ్ రూం వైపు వెళ్లింది

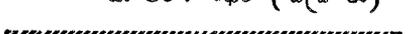
శంకరానికే మ్యూట్లాడతే తెలిడంలేదు పార్వతి గది తలుపులు తెరచి గుమ్మానికి రెండు చేతులా అని—అలా నిలుచోనే ముఖం ఎత్తి తన కుడి భుజం మీదుగా నవ్వుతూ శంకరాన్ని పిలుస్తోన్నట్లు చూసింది అలా చూస్తోన్నప్పుడు ఎడమవేపున వేసుకొన్న పైట, పాము కుబునలా ఉన్న జడ

భర్త:-(భార్యతో) నీ కెన్ని పార్టీలు చెప్పాను. న లు గు రి తో మాట్లాడేప్పుడు ఇల్లు ఊడవటానికి పిలవొద్దని.

భార్య:-నాకేం తెలుసు. మీ దగ్గర కొచ్చేవారు పెద్ద మనుషులని.

వి. ఆర్. శేఖర్ (చేబ్రోలు)

జారి ఒకదానితో ఒకటి చట్టా వట్టాలు వేసుకొన్నాయి శంకరం ఆమె దగ్గరకు వెళ్లి వెనుక నిలుచోని ఆ వేణిక ప్రమానాలపరిమళాల మీదుగా విశ్రాంతమైన వడకగదిలోకి చూసేడు గది మధ్య హంసతులికాతల్పంలా వరచుకొన్న మంచం దాని మీద మెత్తని దిండ్లు, గదంతా కళకళలాడుతూ కనిపించింది

పార్వతితో కలిసి గదిలో ప్రవేశించాడు. కిటికీలు తెరవలేదు బైట యింకా నవ్వుని జల్లు నడుతోంది

ఆ రూములో గోడపిల్లి ఎంతో నీటుగా ఉన్నాయి. రెండంటే రెండే పోట్లు చక్కని చక్రాలతో గోడను అంటిపెట్టుకొని కన్నుల పండువగా ఉన్నాయి శంకరం మంచంమీద కూర్చోన్నాడు. పరుపు మెత్తగా శరీరాన్ని అంటిపెట్టుకొని గలిగింతలు పెడుతోంది అతని సక్కనే పార్వతి కూర్చోని మంచాన్ని అనుకొనివున్న పుస్తకాల స్టేండు నుంచి పుస్తకం తీసి వేజీలు తిరగేస్తోంది అందులో దేన్నో వెతుకుతోంది

“ఇల్లంతా ప్రశాంత వాతావరణంతో నిండి ఏకాంతంగా ఉంది పార్వతి నాన్నా, తమా తప్ప వేరే మగపురుగు లేదు ఆయన నిర్దరపోయే ఉంటాడు. ఒక్క గంట కిందట తనవరో — ఎన్నో సంకల్పాలుగా తనతో పరిచయం ఉన్నట్లు

పార్వతి ఎంత చనువుగా మాట్లాడుతోంది” అనే కొన్నాడు

ఆమెపైట జారి తెల్లని పరుపుమీదుగా దొర్లి ఆ మెత్తని సిల్కచీర శంకరం కాళ్ళ మడుచుకులు మీద వడి గిలిగింతలు పెట్టింది.

చీర కొంగు తీసి చేత్తో వట్టుకొన్నాడు “సారీ” అంటూ పార్వతి పైట అతని చేతి నుంచి విడిచివేసుకొని యెద కప్పుకొంది

“అట్లా జారివట్లు గుర్తు చెయ్యకుండా ఉండవలసింది” అని శంకరం అనుకున్నాడు

పార్వతి తిరిగి మాట్లాడలేదు నిశ్శబ్దంలో కాలం కరిగిపోతోంది శంకరం పూహలకు మాలల ద్వారా రూపకల్పన చెయ్యలేకపోతున్నాడు

పార్వతి అకస్మాత్తుగా లేచి నిలుచుంది “ఈ వక్కగదిలో చదువుకొంటూ ఏడు కొంటాను మీకేమైనా కావల్సి నన్ను పిలవండి. నిర్దరపోతున్నా లేపాచ్చు మంచినీళ్ళు కూజాలో ఉన్నాయి” అని చెప్పి పుస్తకం చేత్తో వట్టుకొని వెళ్లిపోయింది

వెళ్లిపోతున్నప్పుడు పిలవాలనిపించింది పిలవలేకపోయాడు మెత్తని తలగడలో తల అన్ని పడుకున్నాడు

పార్వతి తిరిగి వచ్చింది

“మీకు నిర్దరాస్తున్నప్పుడు లైటు ఆర్పేసుకోండి స్వీచ్చి ఎక్కుడుందో మీకు తెలుసా” అని పుస్తకాల స్టేండు వైపు వేలు చూపింది

అర్థమై నట్లు “సరే !” అన్నాడు శంకరం. పార్వతి తలుపు దగ్గరగా వేసుకొని వెళ్లిపోయింది. తనొక్కడూ ఎలా గడవటం ? పార్వతి దగ్గర నుంంతనీపూ ఆమెతో ఏవేవో తియ్యని కుమర్లు చెబుతూ ఆమె మూలలో లేవే జాగ్రుకొంటూ మల్లెకొమ్మపా అనుకున్నాడు ఆ అశను నిరాశవేసి పార్వతి వెళ్లిపోయింది

పుస్తకాల దెస చూసేడు వాటిని వేళ్లతో తడిమి కూడా చూసేడు రుచించలేదు చీర కొంగు వట్టుకున్నప్పటిలా ఒళ్ళ జ్వలించలేదు. దీపం మీటవొక్కీ వక్కమీద పడుకొన్నాడు గది నిండా చీకటి ముసుగేసుకుంది గది బయట నిశి, నిశ్వానము, కప్పలు, సిమ్మెట్లు, చీకటి పురుగులు, తుఫానుగాలి—కన్ను మూడ్తామన్నా మూతవడ్డంలేదు పాప వస్తుందేమో ? దెయ్యం అయి తిరుగుతోంది వరాండాలో తనకు మూడు గజాల దూరంలో నవ్వుతూ నిలుచొంది ముసలాడు హేళనచేసి రాక్షసిలా నవ్వేడు వికృతంగా ఉంది ఆ నవ్వు ఈ చీకటి, భయం, దెయ్యంపాప ఎంచక్కా కర్టెన్ వట్టుకొని నిలుచుందేమో” అనుకొని లైటు వేసేడు

నగలబడి నవ్విన్నట్లు గదిలో లైటు వెలిగింది.

లేచి తలుపు తీసుకొని హాల్లోకి వెళ్లేడు. హాల్లో లైటు కూడా వేసి పోర్టికో వైపు తలుపులు తెరచి కర్టెన్ తొలగించి చూసేడు గాలికి మాలతీలతవద్ద అరబెట్టిన బట్టలు రెపరెప కొట్టుకొంటున్నాయి ఎక్కడా—ఎవరూ తిరుగుతోన్న పన్నడి వినిపించలేదు. దెయ్యంపాప కనిపించనూ లేదు. “అయినా ఆ చీకట్లో ఏం కనిపిస్తుంది” అనుకున్నాడు. పిద్దిలైటు స్వీచ్చికోసం ప్రయత్నించి ఒకటి రెండు మీటలు నొక్కీ చూసేడు.

ట్యూబులైటు వెలిగి వెన్నెం విరిబూయలేదు. ప్రయత్నం విరమించుకొని, తలుపు గడియనేసి తిరిగిస్తున్నప్పుడు పార్థి గది తలుపు కాస్త తెరచుకొని నన్నని వెల్తురు జాలుగా కుర్చీమీద పడుతూ కనిపించింది

“పార్థతి యింకా పడుకోన్నట్టు లేదు” తలుపు దగ్గరగా వెళ్లి చూసేడు మంచమీద వెళ్ళకతలా పడుకొని చదుపుకుంటోన్నట్టుంది. దిగువవరకూ జారిన జడ పాములా పరచిన తివాసీ మీద కదుల్తోంది పిలవమంది కదూ ! పిలుద్దామా ! పిలుసేనో” అనుకొన్నాడు. సిగ్గుపడి పోయి తిలవకుండానే తన గదిలో ప్రవేశించి మంచమీద కూరుకుపోయాడు ముఖం మెత్తని తలగడలో నొక్కిపట్టి దాచుకున్నాడు

“రాత్రి ముదిరిపోతోంది. లాభంలేదు అనుకొన్నాడు
“చూ చూ చూ చో” మని పెంకులు ఎగిరి పోయేలా హాలుగుండా పెద్ద కేకలు వినిపించాయి మంచానికి గజ మెత్తుమీద కురికి గడగడ వణికి పోతూ లేచి నిలుచున్నాడు పార్థతి ధకోలున తలుపు తోసుకొంటూ గదిలో కొచ్చింది శంకరం లో ట్రు బా టు చూసింది నవ్వుకుంటూ,
“క్షమించండి మా నాన్నగారికి ఏదొచ్చినా ఉపద్రవమే నిద్దల్లో అప్పుడప్పుడు కలవరిస్తారు మీతో యిందాకనే చెబుదా మనుకొని మరచి పోయాను పాపం .” అంటూ శంకరం చెయ్యి పట్టుకొని మంచమీద కూర్చోపెట్టింది.

చెమటపోసి ఉక్కపెడుతోన్నా—
“ఆహా, లేదండీ! ఏమిటో తెలిక కాస్త గాబరా వడ్డాను రండి కూర్చోండి” అన్నాడు శంకరం నాలిక తడి చేసుకొని

పార్థతి శంకరాన్ని ఆనుకొంటూ దగ్గరగా జరిగి కూర్చోంది
“మంచిని లిచ్చనా.”
“తేంక్స్”
“భయపడ్డారా ?”
“ఉహూ !”

“మీరెందుకు పెళ్లి చేసుకోలేదా ?” శంకరాని కేం చెప్పాలో తోచలేదు అలా అడుగుతుందని అనుకోలేదు. అయినా కాస్త ఆలోచించాడు అబద్ధం చెబితే మంచిదని తోచింది
“నేనూ మీలాగే పెళ్లి చేసుకోవని భీష్మించు క్యూర్చున్నాను”

“నేను కూర్చోలేదే, తగిన వరుడు దొరికితే నిద్దంగానే ఉన్నాను నే యివ్వపడితే నన్ను చేసుకొంటారా !”

శంకరానికి సమస్యే “ఏమని చెప్పడం ? ఎంత చనువుగా అడిగేసింది ! అమాయకురాలా ఉంది తనను నమ్మేసింది”

మెత్తగా పువ్వుల్లా ఉన్న ఆమెచేతులుపట్టుకొని “నిన్ను తప్పకుండా చేసుకొంటాను జీవితదుండా నీకు అంకితం చేస్తాను. నామాట నమ్ము” అంటూ తన హృదయానికి హత్తుకొన్నాడు అట్లా హత్తుకొంటోన్న చేతుల్ని ఒక్క పూపుతో విడిపించుకుని తుర్రున పరుగెత్తుకొని గుమ్మంవరకూ వెళ్లి అక్కడాగిపోయింది శంకరం లేచి ఆమె వద్దకు వెళ్లబోయాడు.

పార్థతి తనే తిరిగి వచ్చింది శంకరాన్ని కూర్చోపెట్టింది

ఆ ఒయ్యారానికి ముగ్గుడై కళ్ళు చారడేసి చేసుకొని ఆమెను చూసేడు. పార్థతి అతనిని జాలిగా చూస్తూ “పాప మీకు కనిపించిందన్నారు కదూ ?”

“అవును నవ్వుతూ నన్ను పీలింది”
“పాప దెయ్యం అయిందంటే మీరు నమ్ముతారా ?”

శంకరానికి మళ్ళీ ఒక సమస్య కళ్ళతో చూస్తే వమ్మనని ఎలా చెప్పటం ?

“మీరు నరిగ్గా చూసారా ?”
“అవును వెన్నముద్దలా ఉంది”
“దెయ్యాలంటే మీకు భయంలేదా ?”

“ఎందుకులేదూ ! దెయ్యాలు పీడించుకు తినకుండా పదుల్తాయా! నీకూ పాప కనిపిస్తుందా ?”

“ఎప్పుడైనా కనిపిస్తుంది కాని ఎవర్నీ పీడించుకు లిన్నట్టు లేదు దాని మానాన అది ఎక్కడో గాలిలో తేలిపోతూ, నన్నుగా పాడుకొంటూ స్వేచ్ఛగా తిరుగుతుంది” అంటూ పార్థతి అతని భుజంమీద తల పెట్టుకొని కళ్ళు తుడుచుకొంది

“పాపను మాసి భయపడతా ననుకొంటున్నావా ? అలా ఎప్పటికీ అనుకోక పార్థతి” అంటూ ఆమెను దగ్గరకు తీసుకోబోయాడు పార్థతి మళ్ళీ యిందాకల్లా చర్రున లేచి, శంకరం బుగ్గమీద అంటి అరిటనట్టుగా ముద్దు పెట్టుకొని—

“ఉదయాన్నే నాన్నతో చెప్పండి—పెళ్లి విషయం . . .” అని గళుక్కున నవ్వి తిరిగి చూడకుండా తన గదివైపు ఒక్క పరుగున వెళ్లి తలుపులు మూసుకొంది.

శంకరం ఆమె గది వరకూ వెళ్లి తలుపు లోన గడవేసి ఉండటం గమనించి తిరిగి తన గది చేరుకొని కూడా ఎత్తి గడగడా కడుపు పట్టినన్ని మంచినీళ్ళు తాగి లైటార్చి పడుకొన్నాడు నిద్దర మట్టుకు రావడంలేదు, ఆనలించుతున్నాడు.

తను చెప్పినంతవరకూ నిజమనుకొని నమ్మేసింది ప్రాణంతో సమానంగా చూసుకొంటూ నంటే అంతలావున సాగిపోయింది. తప్పకుండా మళ్ళీ వస్తుంది. సౌందర్యం అంటే అలా ఉండాలి అంతేకాదు దానికి తగ్గ నిర్మూలత్వం, అమాయకత—ఆహా” అనుకొంటూ కళ్ళు మూసేడు కాస్త నిద్దర పట్టింది నిద్దల్లో తన నొసటి మీద మెత్తని చేతితో ఒత్తుతున్నట్టుయి కళ్ళు విప్పి చూసేడు చీకట్లో నల్లగా ఏదో ఆకారం తనవద్ద కూర్చోన్నట్టు కనిపించింది భయంతో వణికిపోతూ ‘బాబోయ్’ అని కొట్టుకోవలంకో చెయ్యి స్వీచ్మీద పడి లైటు వెలిగింది

పార్థతి ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకొంటూ లేచి నిలుచొంది తన ఆకారణ భయానికి సిగ్గుపడి పోతూ ముఖం రెండు చేతుల్లోనూ దాచుకొన్నాడు పార్థతి తన మెత్తని చేత్తో శంకరం రెండు చేతులా తీసి పట్టుకొని, బుగ్గమీద రెండో చేత్తో చిన్న చిటికేసి మళ్ళా తుర్రున ఉడాయించింది

తనను తాను తిట్టుకొంటూ దుప్పటి తీసి పూర్తిగా ముసుగుపెట్టి శంకరం పడుకొన్నాడు. గాఢంగా నిద్దర పట్టేసింది. ఎంతసేపు అలా పడు

కొన్నాడో తెలీదు గాని—ఎంతో కొంతసేపటికి నిద్దర పూర్తిగా తీరినట్టుయి ఒళ్ళు విరుచుకోబోయాడు. శరీరాన్ని అంటిపెట్టుకొన్న మెత్తని పరుపుల్లేవు చేతుల ముడుకులు విరిగిలా గచ్చునేల పెడిలన చేతులకు తగిలింది కళ్ళు విప్పి చూసేడు.

చీకటి పోయి పగటి వెలుగొచ్చింది కోడు విరిగిన మంచం మధ్య నేలమీద తను న్నాడు. ముట్టుకొంటే బూడిదయిపోయే పట్టెడ ముక్కలు చీలికలై మంచపు పట్టెను అంటుకొని వేళ్ళాడుతోన్నాయి.

ఒక్క కుదుపుతో లేచి గది చుట్టూ కలయజూసేడు సాగమారిన గోడనిండా సాతెగూళ్ళు నేసుకొని కనిపిస్తోన్నాయి

చెంగున కుప్పింది, వో ఎగు రెగిరి లేడిలా దాలుకొంటూ హోల్లో కొచ్చాడు దాలుకొంటూ పసోన్నప్పుడు పరుగులో కాలికేద్ తగిలి గలగల శబ్దం చేసుకొంటూ దొర్లింది శంకరం నిలుచొని నిదానంగా చూసేడు. సాట్టులు పడిపోయి జల్లెడలా చిల్లలతో ఉన్న పింగాణి పల్లెం, బెళ్ళలు బెళ్ళగా పూడిపోయిన దాని రంగు, తుప్పుపట్టిన పాడితో పల్లెం చుట్టూ రాతి అసహ్యంగా కనబడుతోంది

ఉరగాయ మేసిన జాడీ డోక్కుపోయి మకీలి మకీలిగా ఉంది చెమ్మ ఆకారంలో శిథిలమై పోయిన ఎముకలు, చితికిన అద్దం పెంకులు, చిల్లులుపడి లోతలోయి ఒడిలిపోయిన పీసువెండి, నేలిగన్నె, బూజుపట్టిన ఆమ్లెట్టుల మట్టిస్లేటు, విరిగిన కుర్చీ ముక్కలు, బల్లలు, పగం విరిగిపోయి కూలిపోవడానికి నిద్దంగా ఉన్న సైకప్పు, లాలిన పెంకుల గుట్టులు

“అయ్య బాబోయ్ ! అనుకొని మరొక్క దాలుతో చెదపట్టిన తలుపులు తోసుకొని ఇంటి వెలువలకొచ్చి పడ్డాడు

సైకిల్ కోపం నాలుగు దెసలా తల గిర్రున చక్రంలా తిప్పి చూసేడు కనిపించలేదు ఆరవేసిన బట్టలు గుర్తుకొచ్చి ఒంటమీద చూసుకున్నాడు. తన బట్టలే ! ఎక్కడ కక్కడ చిరిగి వీలికల్లా వేళ్ళాడుతోన్నాయి

“అయ్యయ్యో” అనుకొంటూ ముందుకి నడిచేడు. చల్లికూడు తిని, అంబలి పట్టుకొని రంపాకోతకు వెళుతోన్న అయినాడ అప్పలస్వామి వీలికలైన బట్టలతో దెయ్యాలకొంప దిగివస్తోన్న శంకరాన్ని చూసి—

“వోరి బాబోయ్ ! దెయ్యం ! సంపేహినాడేన్” అని ఒక్క గాపుకేసేసి చేతిలో ఉన్న అంబలినట్టి ఉట్టితో సహా విసిరేసి పరుగుచుక్కొన్నాడు.

శంకరం వాడి కేకల్తో మరింత హడలిపోయి తను గూడా పరువెత్తాడు. పరువెడుతోన్నప్పుడు కట్టుకొన్న గుడ్డవీలికలా గాల్లో ఎగురుతూ అసహ్యంగా, వికృతంగా కనిపిస్తోన్నాయి

వెనక శంకరం తరుముకురావడం చూసి అప్పలస్వామి తన మేగాన్ని మరీ హెచ్చించి అరుపులూ, పెడబొబ్బల్తో ఒగుర్చుకొంటూ ఆకాశానికి భూమికి అందకుండా గాల్లో తేలిపోతూ పూసలా దూసుకుపోతున్నాడు

శంకరం అప్పలస్వామి తన వేషం చూసి తన్ను

దెయ్యం అనుకొన్నాడని గ్రహించి, అతన్ని వట్టు కాని నిలబెట్టి తన అష్టాదశాక్షులతో, మరుగు గుర్రో ఉన్న నైపుణ్యం యావత్తూ ప్రదర్శిస్తూ ఉన్న సత్త్వము వినియోగించుకొంటూ అప్పుల స్వామి వెంట వరుగుచున్నాడు.

ఇద్దరిలోనూ ఎవరి సేగులు తెగిపోతాయో వెన్నడం కష్టం అప్పులతో వేగంతో వాళ్ళ పరుగులతోడగా అదృష్టవశాత్తూ ఎదురుగా గొర్రెల మంద అడ్డొచ్చింది. అప్పులస్వామి వేగం తగ్గిపోయింది. శంకరం అమాంతంగా వెళ్లి అప్పుల స్వామి నడుం వాటేసి వట్టుకొన్నాడు.

భయంతో అరుస్తూ అప్పులస్వామి తన చేతికి తోచినట్టుగా శంకరం పిచ్చు చదును చేస్తానన్నాడు. గుడ్డులకి, "బాబోయ్ ! నాయనోయ్ ! నన్ను చంపకురా దేవుడా ! నేను దెయ్యుని కాను—నువీవీనే—శంకరాన్ని !" అని గుడ్డుకో అరుపు చొప్పున శంకరం అరుస్తానన్నాడు.

పిళ్ల రణగణధ్వని విని గొర్రెలు చెల్లాచెదులై పరుగులు తీస్తూ గొర్రెలు విడిపోవడం చూసి శకంబా, అరుపులు విని ఎవరో మనుషులు కాట్లాడుకొంటున్నారని పెద్ద కోనారి, గొల్ల గుర్రయ్య, వాళ్ల మధ్యకొచ్చి యిద్దరినీ చెరో చేతుల వట్టుకొని విడిచివేసాడు.

గుర్రయ్యను చూసి అప్పులస్వామి ధైర్యం తెచ్చుకొన్నాడు. పాదపాలు గ్రహించి పిచ్చునడ్డాడు.

శంకరం తన్ను రక్షించమన్నట్టు కోనారిపైపు డివంగా జాలగా చూసాడు.

"తమ రెవరు బాబూ?" అనడిగేడు కోనారి.

"పాంచన రంగరాజుగారి అల్లుణ్ణి, నిన్ను సాయంకాలం వర్షం వచ్చి దారితప్పి తడిసి ముద్దయి చికబట్టి చిక్కుకుపోయాను. ఆ పాడుకొంప పెద్ద బంగాళాలో కనిపించి రాత్రంతా అందులో ...." శంకరం వాక్యం పూర్తిగాకమునుపే గుర్రయ్య వగల బడి నవ్వేడు.

అప్పులస్వామి కూడా నవ్వి "యీల్లే దెయ్యు వసుకొని బేజారతి పోనానో" అన్నాడు.

"సేనల్లేయ్ ! నాన్ రాపోలే అయ్యగోల్లి అంపు వేకుండా ఉట్టి పున్నేటికి సంసిస్కాసేడిని సూడెలా దిగిపోనాలో" అన్నాడు కోనారి గుర్రయ్య.

"కానుకోనేసినాను గుర్రయ్యమావా ! ఏటివో అనుకొన్ను, కోకకి తెచ్చెనే సాది. ఆల్నివేలే ఆ మేస్తీ రొల్లకోడు బస్తాను బాళేబుకొకండ్" అని చెప్పి అప్పులస్వామి వెళ్ళిపోయాడు.

కోనారి గుర్రయ్య శంకరంపైపు చూసి,

"గడిసేపు కూసాండి బాబు ఆయానం—ఒక్కో తరవా తెల్లరుగానో" అని శంకరం చెయ్యి వట్టుకొని కూర్చోపెట్టాడు.

శంకరం కూర్చొన్నాడు.

"ఈటి కడ సేనోటుంచందయ్యగోరూ" అని చెయ్యిల్లి చూపిస్తూ,

"అది గొల్లలు నూడండి ఆ కనిపిస్తన్న మొండి గోడ్డూ ? ఆ మేడ మేడంతా అరాజుగోరే. గోపి త్రాజుగోరని — మా గగనమైన మారాజునెండి. నన్ను మారయగా జాలరు గోపెట్టుకొన్నది నగా యిరు—ఆరికాడే నాను గొర్రెలు కావోచ్చి. ఈ పుల్ల

రాజుగోరని మారాజునెండి
గోపి త్రాజుగోరని మారాజునెండి

గొర్రె—ఆ ఎల్లమచ్చలపడ్డా ఆరిచ్చినాటి సంరలే మా దొడ్డ పెబుపు. పెదరాజుగోరంటే నుట్టు వక్కలంతా అడలు."

"ఆ రాజుగారా !" అన్నాడు శంకరం విందామనే అసక్తితో.

"ఇవండి ! రాజుగోరి భార్య, పెదరాజుగోల్లి పిన్న పిల్ల పిట్టమ్మగోల్లి ఒగ్గిన నా పిన్నతరాంలానే సొరగాని తెల్లపొయినారు. ఆ పిట్టమ్మగోల్లి యిల్లింత పిల్లకాడుంది పెదరాజుగోరు సేరుల్లో ఎట్టుకొని పేంది పెద్దాయిట్టి చేసినారు. ఆ యమ్మగోరు మాం సూత్రండంగానే పిన్నగారోల్లెట్టుపాటికి వదా లేళ్ళు నిండి, బంగారంనాగ వచ్చగ సలకవారి, లచ్చిందేవిగా విలవిల మెరిసిపోతుండోరు.

పెదరాజుగోరు కూతురొక్కొ ఒక్క పిటం ఎక్కడుండోరు కాదు. ఎక్కడికెల్లె అక్కడికా యమ్మా యెంటు నెల్లకల్పిందే. కూతురు పివ

ఒక పాలవాడు పాలుపిల్లికి

నీటికోసం చాలాసేపు వెతికాడు.

తానీ ఎక్కడా కీళ్లు చిక్కలేదా.

చాలాసేపు ఏడ్చాడు. ఆ ఏడుపు

(క) న్నిటితోనే పాలగిన్నె నిండి

పోయింది. దానినిచూచి చాలా

సంతోషపడి వెళ్ళిపోయాడు.

క. శృష్టారావు, (మద్రాసు)

పిమ్మట రాజుగోరు మర్రి యివాహం సేసుకొన్నాడు.

బిమ్మవారి గుండిపోనారు.

ఆ రిలాగున్న బయాంకో రాజుగోరింటికి ఎన్నాళ్ల గొప్ప నమా నదివిన ఆరి మేనల్లుడు వద్ద వాడలా జొచ్చాడు. ఆ మారాజుకిద్దెంతుం టెండుకూ ? వీ —యూరింట్లో అడుగెట్టివో డెట్టిసెట్టుండక యీ కలరాకలురు సెప్పి పిట్టమ్మగోల్లి సెల్లగా వర్ణం ఒడిసుకుండు. పెదరాజుగోరి కేటెరిక !

సెట్టెమ్మగో రా మాయదరి మారాజోల్లో బడి పోయి, మాటల్లో మంత్రించిన, పెదరాజుగోల్లి కూడా బోల్తా బీదీసినారు. అడి కబుర్లకి మోస పోయి పెదరాజుగో రొప్పీసుకుని, సెట్టెమ్మగోల్లిచ్చి, వద్దనాబరాజుకి యివాహం సేసినారు

ఇంకేంటుంది ? పెళ్ళయినారం నాటికే ఆయమ్మ కారెంకొని బుర్రన పారోచ్చింది ! గొర్రె ల్లోనే కారు నూడ్లవన నాను పారోచ్చినారు అప్పట్టు పెదరాజుగోరు యాడరుగివిన సరికిం బడి, తుపా కొట్టుకొని లాటిసెట్టు మొప్పుల్ల గుర్రె స్త్రస్రు. కారు కారెనక మావందరం పారాడం సూసి అరుగువిన కొచ్చి నిలబడ్డారు. కారు దిగి పీసెసాలోడి నాబులంతో సెంద్రమతమ్మనాగ—ఆయమ్మ సచ్చిన

దీపని బుజాన్నోడిసుకుని తిన్నగా పెదరాజుగోరి కాడ తెల్ల ఆరి పాదంపీ దాపిల్ల నోడిసింది !

పెదరాజుగోరి కాదుమ్మెప్పువో ఏటో అరదం కానేదు. దిక్కనచ్చిపోయి నిలబడ్డారు.

యానడంలాంటి అప్పుడే దువ్వారం దాటొచ్చిన వద్దనాబరాజు ఆయమ్మని సూసి గతుక్కుమని పోయి గాలర యెల్లి పొరిపోనాడు. ఆయమ్మ వద్ద నాబరాజు తెక్కట్టుకొని పెదరాజుగోరికాడకి నాక్కొచ్చి గోబుగోలున గోలెట్టి, ఆయమ్మకి వద్దనాబరాజు సేసిన అన్యాయవంతా సెప్పకొని ఏడిసింది. ||

కాల్లమీ దొడిసిన పిచ్చిపిల్ల కండ్రికోసం బెంగెట్టుకొని సచ్చిపోనాడంట. ఆయమ్మని వద్దనాబరాజు సెట్టుల్లో సేపించి అదేదో పెళ్లి సేసుకుని, ఒగ్గి సాచ్చివాడంట. ఆనంగ తెప్పరికి సెప్పనేదు. పెదరాజు గోరుగాని, సెట్టెమ్మగోరుగాని కానుకోనేసినారు. వద్దనాబరాజు జాల్లి ముండ్లీనాడు

అమట్టిపై పెదరాజుగో తెక్కడేని కోపంతో అగ్గి పిడుగైపోయి, యిల్లా, బల్లా మరిసిపోనారు. వద్ద నాబరాజుమీ దెక్కెట్టిన తుపాకి బారొగ్గిసినారు.

"హం"మ్మని పేరి ఆ గుంక వద్దనాబరాజు గంబెల్ల దూసుకుపోనాది ఆ మారాజు రగలాల్లో పొల్లిపోనాడు. ఆయమ్మ సూజ్జేకపోనాను. ఆ డలు వడ్డాడో నేదో ! సెట్టెమ్మగోరు జామ్మని పరిగెట్టి— అల్లమగో ! ఆటు నూడండి—ఆ పిచ్చురితోకి దూకిపోనారు.

ఆయమ్మకోసం పెదరాజుగోరు పరిగెట్టెల్లారు గాని నాబం నేకపోనాది. రాజుగోరి సేతికి దొరికినారు కాదు. బాసంలాగెల్లి అందులో కురికిసినారు.

ఆ బయాంకో ఎండలు మా జోరుగున్నాయేమో—ను య్యిండిపోనాది. నూరడుగుని బందరతి వలుక్కి సెట్టెమ్మగోరి బుర్ర గుడ్డుకొని రెండు సెక్కలైపోనాది. సుయ్యంతా రగరం రగత మయ వైపోనాది. ఆ సూతిగట్టుకాడుండి పెద రాజుగోరు మరి తిరిగి రానేదు. సేతిలో తుపా తెల్లి గుండెమీ దెట్టుకొని సేల్లెసుకున్నారు రగరం పిచ్చిసింది. ఆ రగలాల్లో యిలవిల్లాడిపోనారు.

సాపులన్నీ సూసినారు. బేజారతి పోయి మంచం వట్టిసినారు. ఆ దిని మాగొప్ప కాంయి వడిపో నారు. పోలావావదాకా మర్చిపోసేసినారు. ఆ తర వాల్లెరిసిందిసెంకి. అరంతా దెయ్యులైపోనారు. మా ఒక్కమాల్లు దెయ్యుల్లెట్టింది !" అని కోనారి గుర్రయ్య దెయ్యుల కడ చెప్పేడు.

శంకరం రలవీడ జాత్తు ఏమబంది కొయ్యలా జిల్లన నిలుచుంది.

"మాం రోజా యిందమ్మటే తిరుగుతాం. మమ్మి ర్నేటనపు. ఎప్పుడన్నా—ఎప్పుడన్నా ఆయూనకెల్లె, అటికెండుకా నన్నా అరకారం తంపెడితే ఆ డెట్టుకో నొగ్గపు నూకా నైయ్యాయి. సత్తిచ్చైన రెయ్యాయి, జాగర్తగా ముసుకుండి బాబుగోరూ" అని చెప్పి చెదిరిపోయిన గొర్రెలను కూడగట్టుకొని లడలించుకొంటూ వెళ్ళిపోయాడు కోనారి.

శంకరం సైకిలు వెతకాలన్న యోచన లేకుండా వెనక్కి తిరిగి ఎక్కడనుండి బయల్ పరాడో అక్కడికి పక్కబలం అంతా ఉవయో గిస్తూ పరుగు పరుగున ప్రయాణం సాగించ సాగేడు.